

Heta Arbeten S621

290089s 01.18

1 Syfte

I denna säkerhetsföreskrift anges kraven för avvärjande av brandskador som kan orsakas av heta arbeten och av heta tak- och vattenisoleringsarbeten.

2 Förpliktelse

De här säkerhetsföreskrifterna utgör en del av försäkringsavtalet. Dessutom ska försäkringstagaren säkerställa att säkerhetsföreskrifterna följs vid alla de heta arbeten som försäkringstagaren eller en person som kan jämföras med försäkringstagaren låter utföra. Om säkerhetsföreskrifterna inte iakttas, kan ersättningen nedsättas eller helt avslås enligt lagen om försäkringsavtal. Försäkringstagaren är skyldig att se till att de personer som svarar för arbetsprestationen känner till innehållet i säkerhetsföreskrifterna.

3 Begrepp

Utbildning för heta arbeten

Utbildning för heta arbeten och utbildning för heta tak- och vattenisoleringsarbeten har förenats 1.1.2016. Utbildning som har erlagts före 2016 är i kraft för den tid som nämns på kortet och ger rätt att utföra endast sådana heta arbeten som avses i kortet: säkerhetsexamen för heta tak- och vattenisoleringsarbeten berättigar endast till att utföra heta tak- och vattenisoleringsarbeten och säkerhetsexamen inom heta arbeten endast andra heta arbeten.

Heta arbeten

Heta arbeten är arbeten där det uppkommer gnistor eller där man använder en flamma eller annan värme och som förorsakar brandfara. Till heta arbeten hör bl.a. el- och gassvetsning, gaslödning, arbete med varmluftsblåsare, skärbränning samt slipning och kapning av metaller med rondell.

Heta tak- och vattenisoleringsarbeten

Heta tak- och vattenisoleringsarbeten är vattenisolering som utförs med användande av låga eller annan värme och som orsakar brandfara. Sådana arbeten är exempelvis torkning av isoleringsunderlag med låga eller varmluft, uppvärmning av bitumen i en asfaltgryta, applicering av vattenisoleringar genom uppvärmning samt för dessa arbeten nödvändiga hjälparbeten där det uppstår gnistor.

Hetarbetsplan

Hetarbetsplan är en skriftlig plan för tryggt utförande av heta arbeten och av heta tak- och vattenisoleringsarbeten.

I hetarbetsplanen ska läggas fram åtminstone följande:

- Den person som ansvarar för säkerheten vid heta arbeten och som upprätthåller hetarbetsplanen och ser till att bestämmelserna i denna säkerhetsföreskrift är möjliga att uppfylla i praktiken.
- Personer som har rätt att utfärda hetarbetsplaner
- Personer som har rätt att utföra heta arbeten

- Tillgången till skyddsmaterial och primärsläckningsutrustning som behövs vid hett arbete samt ordnandet av hetarbetsbevakning.
- Av försäkringstagarens produktion, verksamhetslokaler, omgivning och andra motsvarande faktorer beroende omständigheter som inverkar på hetarbets säkerheten och som måste beaktas utöver vad som anges i denna säkerhetsföreskrift.
- Permanenta hetarbetsplatser.

Om försäkringstagaren anlitar en utomstående entreprenör för heta arbeten, kan i det heta arbetet följas entreprenörens hetarbetsplan, då försäkringstagaren

- försäkrat sig om att entreprenören har minst en ovan beskriven skriftlig hetarbetsplan och
- förutsatt att entreprenörer och underentreprenörer iakttar denna säkerhetsföreskrift.

Permanent hetarbetsplats

Permanent hetarbetsplats är en särskild för heta arbeten reserverad brandteknisk sektion eller ett annat från omgivningen avgränsat område där heta arbeten kan utföras säkert.

Tillfällig hetarbetsplats

Tillfälliga hetarbetsplatser är alla andra än permanenta hetarbetsplatser. En hetarbetsplats där heta tak- och vattenisoleringsarbeten utförs är alltid en tillfällig hetarbetsplats.

Kartläggning och bedömning av faror vid hett arbete

Kartläggning och bedömning av farorna vid heta arbeten innebär att identifiera de faror som hett arbete orsakar på hetarbetsplatsen och i dess omgivning och att bedöma farornas allvarighet. Kartläggningen och bedömningen av farorna görs innan ett hetarbetsstillstånd utfärdas och alltid när omständigheterna på hetarbetsplatsen förändras. Utgående från kartläggningen och bedömningen av farorna bestämmer man de säkerhetsåtgärder som behövs för undvikande av skador till följd av det heta arbetet.

Hetarbetsstillstånd

Hetarbetsstillstånd är ett skriftligt tillstånd att utföra heta arbeten på en tillfällig hetarbetsplats. Utfärdandet av ett hetarbetsstillstånd föregås av kartläggning och bedömning av farorna vid det heta arbetet samt bestämmande av de säkerhetsåtgärder som behövs.

Säkerhetsexamen för heta arbeten

En av Räddningsbranschens Centralförbund i Finland godkänd examen som säkerställer att den som utför hett arbete och den som utfärdar hetarbetsstillstånd är tillräckligt insatt i säkerhetskraven för heta arbeten.

Säkerhetsexamen för heta tak- och vattenisoleringsarbeten

En av Räddningsbranschens Centralförbund i Finland godkänd examen som säkerställer att den som utför hett tak- och vattenisole-

ringsarbete och den som utfärdar hetarbetstillstånd för sådant arbete är tillräckligt insatt i säkerhetskraven för heta tak- och vattenisoleringsarbeten.

Hetarbetskort

Hetarbetskort är ett tidsbestämt certifikat över godkänt kursprov i säkerhet vid heta arbeten.

Hetarbetskort för tak- och vattenisoleringsarbeten

Hetarbetskort för tak- och vattenisoleringsarbeten är ett tidsbestämt certifikat över godkänt kursprov i säkerhet vid heta tak- och vattenisoleringsarbeten.

4 Heta arbeten

4.1 Heta arbeten på permanent hetarbetsplats

Alltid när det är möjligt ska heta arbeten utföras på en permanent hetarbetsplats. På den permanenta hetarbetsplatsen ska hett arbete utföras med iakttagande av den säkerhet som arbetsmetoden, arbetsobjektet och omgivningen förutsätter. På permanenta arbetsplatser förutsätts inte något hetarbetstillstånd och inte heller att hetarbetaren har hetarbetskort.

En permanent hetarbetsplats ska uppfylla följande krav:

- Hetarbetsplatsens konstruktioner ska antingen vara obrännbara eller, om de är brännbara, vara beklädda med obrännbart material och hetarbetsplatsens konstruktioner och skydden ska vara så täta att gnistor och stänk från det heta arbetet inte kommer åt att sprida sig utanför arbetsutrymmet eller tränga in i konstruktionerna.
- På hetarbetsplatsen ska finnas minst två handbrandsläckare av effektklass 55 A 233 BC, varav den ena kan ersättas av snabbbrandpost eller två handbrandsläckare av effektklass 43 A 233 BC.
- Brännbart material som inte har anknytning till arbetet får inte förekomma på hetarbetsplatsen.
- Brännbara vätskor får inte hanteras eller förvaras på hetarbetsplatsen, och platsen får inte stå i förbindelse med ett utrymme där brännbara gaser kan förekomma.
- De krav som gäller för tillfälliga hetarbetsplatser ska iaktas på en permanent hetarbetsplats om objektet för det heta arbetet väsentligen ökar brandfaran.

4.2 Heta arbeten på tillfällig hetarbetsplats

Hett arbete får utföras på en tillfällig hetarbetsplats endast om det inte går att utföra på en permanent hetarbetsplats.

På en tillfällig hetarbetsplats får hett arbete utföras endast av personer med giltigt hetarbetskort. För utförande av heta arbeten på en tillfällig hetarbetsplats krävs alltid ett skriftligt, tidsbestämt hetarbetstillstånd.

4.2.1 Hetarbetstillstånd

Innan ett hetarbetstillstånd utfärdas ska man på hetarbetsplatsen kartlägga och bedöma de faror som det heta arbetet orsakar.

Utfärdaren av hetarbetstillståndet anger i tillståndet de säkerhetsåtgärder som han ansett vara nödvändiga utgående från kartläggningen och bedömningen av farorna i det heta arbetet. Hett arbete får påbörjas först när hetarbetaren och hetarbetsvakten har kontrollerat att säkerhetsåtgärderna enligt hetarbetstillståndet är utförda. Hetarbetstillståndets utfärdare, hetarbetarna och hetarbetsvakterna ska namnges i hetarbetstillståndet.

Hetarbetstillståndet ska skrivas ut av utfärdaren i minst fyra exemplar, av vilka ett går till försäkringstagaren. Innan det heta arbetet påbörjas ska hetarbetstillståndets utfärdare ge ett exemplar till den som utför det heta arbetet, ett till den som utför hetarbetsbevakningen under arbetet och ett till den som utför hetarbetsbevakningen efter arbetet. Samtliga hetarbetare och hetarbetsvakter ska vara informerade om de säkerhetsåtgärder som bestämts i hetarbetstillståndet.

Den som utfärdar hetarbetstillståndet ska ha ett giltigt hetarbetskort.

Hetarbetstillstånd får utfärdas av en i försäkringstagarens hetarbetsplan namngiven person som med stöd av sin erfarenhet och objekt-

kännedom har de bästa förutsättningarna att identifiera och bedöma de faror som det heta arbetet orsakar och att därigenom bestämma de säkerhetsåtgärder som behövs.

Om försäkringstagaren inte har ovan angivna förutsättningar att fungera som utfärdare av hetarbetstillstånd får hetarbetstillståndet utfärdas av en i entreprenörens hetarbetsplan namngiven person, som kan vara en hetarbetare med giltigt hetarbetskort. I så fall ska utfärdaren av hetarbetstillståndet bekanta sig med objektet och utifrån det utarbeta en utredning och bedömning av de faror som de heta arbetena förorsakar.

Ett hetarbetstillstånd får utfärdas bara för en viss tid och ska alltid uppdateras då det sker ändringar i omständigheterna. Hetarbetstillståndet gäller en viss hetarbetsplats och endast de heta arbeten som nämns i hetarbetstillståndet är tillåtna på hetarbetsplatsen. Hetarbetsplatsen ska kontinuerligt vara i det skick som förutsätts i hetarbetstillståndet.

4.2.2 Säkerhetsåtgärder på tillfällig hetarbetsplats

På en tillfällig hetarbetsplats ska säkerhetsåtgärder vidtas utgående från kartläggning och bedömning av farorna i det heta arbetet, dock minst följande åtgärder:

- Brännbara material ska avlägsnas från hetarbetsplatsen.
- De arbetsmaterial som används ska ha behöriga skyddslösningar och användaren ska känna till de säkerhetsföreskrifter som tillverkaren gett.
- Brännbart material som inte går att avlägsna övertäcks tätt med obrännbart skydd.
- Anordningar och utrustning på hetarbetsplatsen (t.ex. kablar) ska övertäckas.
- Öppningar i konstruktioner ska övertäckas och springor ska tätas.
- Brännbara ytor på konstruktioner ska övertäckas.
- Spridning av gnistor och stänk till omgivningen samt ledning av värme in i konstruktioner ska förhindras.
- Om anledning finns ska gashalten i arbetsutrymmet mätas och utrymmet vid behov ventileras.
- Brandlarm och släcksystem vars utlösning baserar sig på rökdetektering ska för förhindrande av felaktiga larm vid behov frånkopplas inom det område dit gaser från det heta arbetet kan sprida sig och därefter tillkopplas igen så snart det är möjligt.
- Sprinklerrustning frånkopplas inte, utan sprinklerhuvudena förses vid behov med tillfälliga skydd som tas bort omedelbart efter avslutat hett arbete.
- Släckningsutrustning ska finnas till hands.

4.2.3 Släckningsutrustning

Den släckningsutrustning som behövs på en tillfällig hetarbetsplats anges i hetarbetstillståndet och den ska bestå av minst två handbrandsläckare av effektklass 55 A 233 BC. Den ena av dem kan ersättas av en snabbbrandpost eller två handbrandsläckare av effektklass 43 A 233 BC. Släckningsutrustningen ska finnas på hetarbetsplatsen under hela det heta arbetet och under efterbevakningen av det heta arbetet.

4.2.4 Hetarbetsbevakning

Hetarbetsbevakningen bestäms utgående från kartläggning och bedömning av farorna i det heta arbetet.

Hetarbetsbevakningen ska pågå under hela arbetet, inklusive arbetspauser. Efter avslutat hett arbete ska hetarbetsbevakning utföras i enlighet med hetarbetstillståndet, dock i minst en timme. Av hetarbetsplanen ska framgå hur hetarbetsbevakningen ordnas. Den som utför hetarbete kan inte vara hetarbetsvakt under arbetet.

Under hetarbetsbevakningen ska hetarbetsplatsen och dess omgivning stå under ständig uppsikt.

Hetarbetsvakten ska känna till de faror som det heta arbetet orsakar, kunna göra nödanmälan och kunna använda den primärsläckningsutrustning som hetarbetsplatsen försetts med. Vid behov ska hetarbetsvakten avbryta hetarbetet.

5 Heta tak- och vattenisoleringsarbeten

Heta tak- och vattenisoleringsarbeten får utföras endast av person med hetarbetskort enligt den säkerhetsexamen inom hetarbeten som började 2016 eller ett giltigt hetarbetskort för tak- och vattenisoleringsarbeten.

5.1 Hetarbetstillstånd för hett tak- och vattenisoleringsarbete

För hett tak- och vattenisoleringsarbete krävs alltid ett skriftligt, tidsbestämt hetarbetstillstånd.

Innan ett hetarbetstillstånd utfärdas ska man på hetarbetsplatsen kartlägga och bedöma de faror som det heta arbetet orsakar. Vid kartläggningen och bedömningen av farorna ska särskilt beaktas de faror som orsakas av konstruktioner och hålrum under arbetsobjektet.

Utfärdaren av hetarbetstillståndet anger i tillståndet de säkerhetsåtgärder som han ansett vara nödvändiga utgående från kartläggningen och bedömningen av farorna i det heta arbetet. Hett arbete får påbörjas först när hetarbetaren och hetarbetsvakten har kontrollerat att säkerhetsåtgärderna enligt hetarbetstillståndet är utförda. Hetarbetstillståndets utfärdare, hetarbetarna och hetarbetsvakterna ska namnges i hetarbetstillståndet.

Hetarbetstillståndet ska skrivas ut av utfärdaren i minst fyra exemplar, av vilka ett går till försäkringstagaren. Innan det heta arbetet påbörjas ska hetarbetstillståndets utfärdare ge ett exemplar till den som utför det heta arbetet, ett till den som utför hetarbetsbevakningen under arbetet och ett till den som utför hetarbetsbevakningen efter arbetet. Samtliga hetarbetare och hetarbetsvakter ska vara informerade om de säkerhetsåtgärder som bestämts i hetarbetstillståndet.

Den som utfärdar hetarbetstillståndet ska ha ett giltigt hetarbetskort heta tak- och vattenisoleringsarbeten. Hetarbetstillstånd får utfärdas av en i försäkringstagarens hetarbetsplan namngiven person som med stöd av sin erfarenhet och objektkännedom har de bästa förutsättningarna att identifiera och bedöma de faror som det heta tak- och vattenisoleringsarbetet orsakar och att därigenom bestämma de säkerhetsåtgärder som behövs.

Om försäkringstagaren inte har ovan angivna förutsättningar att fungera som utfärdare av hetarbetstillstånd får hetarbetstillståndet utfärdas av en sakkunnig som försäkringstagaren utsett eller en i entreprenörens hetarbetsplan namngiven person. En hetarbetare kan inte vara utfärdare av hetarbetstillstånd vid heta tak- och vattenisoleringsarbeten.

Ett hetarbetstillstånd får utfärdas bara för en viss tid. Hetarbetstillståndet gäller en viss hetarbetsplats och endast de heta arbeten som nämns i hetarbetstillståndet är tillåtna på hetarbetsplatsen. I fall omständigheterna på hetarbetsplatsen förändras under hetarbetstillståndets giltighetstid ska utfärdaren uppdatera hetarbetstillståndet så att det svarar mot de nya omständigheterna.

5.2 Val av arbetsmetod

Hett arbete ska ersättas med en icke brandfarlig arbetsmetod när de konstruktioner som ska isoleras är brännbara och konstruktionerna bildar hålrum och de inte kan inspekteras och övervakas.

Vattenisolering får inte fästas på plåtbeklädnader eller metallkonstruktioner genom upphettning av appliceringsstället.

Öppen låga eller varmluft får inte användas i närheten av öppningar eller genomföringar i konstruktioner och inte heller vid vågräta och lodräta konstruktioners skärningspunkter så att lågan eller varmluften kan tränga in i konstruktionerna.

5.3 Säkerhetsåtgärder på plats där heta tak- och vattenisoleringsarbeten utförs

På hetarbetsplatsen ska säkerhetsåtgärder vidtas utgående från kartläggning och bedömning av farorna i det heta arbetet, dock minst följande åtgärder:

- Brännbart material som inte har anknytning till arbetet ska avlägsnas från hetarbetsplatsen.
- Brännbart material som inte går att avlägsna övertäcks tätt med obrännbart skydd.
- Öppningar i konstruktioner ska övertäckas och springor tätas om det finns risk för att låga, stänk eller gnistor kan sprida sig till konstruktionerna via dem.
- Brandlarm och släcksystem vars utlösning baserar sig på rökdetektering ska för förhindrande av felaktiga larm vid behov frånkopplas inom det område dit gaser och rök från det heta arbetet kan sprida sig och därefter tillkopplas igen så snart det är möjligt.
- Sprinklerutrustning frånkopplas inte, utan sprinklerhuvudena förses vid behov med tillfälliga skydd som tas bort omedelbart efter avslutat hett arbete.
- Släcknings- och röjningsutrustning samt obrännbart skyddsmaterial ska finnas till hands

5.4 Släcknings- och röjningsutrustning samt skyddsmaterial

Den släckningsutrustning som behövs på en arbetsplats för heta tak- och vattenisoleringsarbeten anges i hetarbetstillståndet och den ska bestå av minst två handbrandsläckare av effektklass 55 A 233 BC eller två handbrandsläckare av effektklass 43 A 233 BC.

Släckningsutrustningen ska finnas på hetarbetsplatsen under hela det heta arbetet och under efterbevakningen av det heta arbetet.

På en hetarbetsplats på tak ska finnas obrännbart skyddsmaterial och röjningsutrustning så att man i händelse av brand kan bryta upp en öppning i taket för att släcka branden.

5.5 Hetarbetsbevakning vid hett tak- och vattenisoleringsarbete

Behövlig hetarbetsbevakning bestäms utgående från kartläggning och bedömning av farorna i det heta takarbetet. Det ska alltid finnas en hetarbetsvakt under och efter hett arbete när de konstruktioner som ska isoleras eller konstruktioner i deras närhet är brännbara eller konstruktionerna bildar hålrum.

Hetarbetsvakten ska hålla hetarbetsplatsen, omgivningen och de underliggande konstruktionerna under ständig uppsikt. Vid behov ska flera hetarbetsvakter utses. Hetarbetsbevakningen ska pågå under hela arbetet, inklusive arbetspauser. Efter avslutat hett arbete ska hetarbetsbevakning utföras i enlighet med hetarbetstillståndet, dock i minst en timme.

Hetarbetsvakten ska känna till de faror som det heta arbetet orsakar, kunna göra nödanmälan och kunna använda den primärsläckningsutrustning som hetarbetsplatsen försetts med. Vid behov ska hetarbetsvakten avbryta hetarbetet.

6 Räddningslag och hetarbetsstandarder

Räddningslagen föreskriver att tillräckliga säkerhetsåtgärder ska vidtas när hett arbete inleds.

Genom att iakttä denna säkerhetsföreskrift samt standarderna SFS 5900 Hetarbetens brandsäkerhet och standarden SFS 5991 Brandsäkerhet för heta tak- och vattenisoleringsarbeten säkerställer hetarbetaren att han handlar tillräckligt aktsamt när han utför hett arbete.

Hetarbetaren är alltid ansvarig för att det heta arbetet utförs på brandsäkert sätt.

Yhdessä hyvä tulee.

